

گراف

graph

تازہ های آماری و نمودارها را در
«دنیا ی اقتصاد» مطالعه کنید





ثبات قیمت اونس طلا و کاهش نرخ سکه و طلا در بازار

امروز قیمت هر اونس طلا بدون تغییر نسبت به روز گذشته، ۲,۸۸۲ دلار ثبت شد. در بازار داخلی، هر گرم طلای ۱۸ عیار با کاهش ۰.۶۱ درصدی به ۶,۵۰۵,۲۰۰ تومان رسید. همچنین، هر مثقال طلا ۱۸ عیار با افت ۰.۶ درصدی، ۲۸,۱۷۹,۰۰۰ تومان معامله شد. در بازار ارز، نرخ دلار مبادله‌ای با افزایش ۰.۶۷ درصدی به ۶۹,۲۱۸ تومان و یورو با رشد ۰.۶۳ درصدی به ۷۲,۶۳۲ تومان رسید. در مقابل، لیر ترکیه با کاهش ۱.۲ درصدی ۲,۴۹۰ تومان و دلار استرالیا با افت ۱.۰۱ درصدی ۵۷,۳۵۰ تومان معامله شد. در بازار سکه، سکه امامی با کاهش ۲.۴۹ درصدی به ۷۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان رسید. نیم سکه با افت ۲.۹۵ درصدی ۴۰,۶۰۰,۰۰۰ تومان و ربع سکه ۲۰,۶۰۰,۰۰۰ تومان قیمت خورد. همچنین، سکه گرمی با کاهش ۱.۹ درصدی ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ تومان معامله شد.

متغیر	مقدار	تغییرات روزانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای ماهانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای سالانه (درصد)
شاخص کل بورس	۲۶۷۸۸۸۵	-۱٫۷۵	-۶٫۵۴	۳۰٫۰۴
شاخص کل (هم وزن)	۸۳۴۸۳۲	-۱٫۳۸	-۷٫۶۵	۱۵٫۷۲

در روز یکشنبه بورس باز هم ریخت به طوری که می‌توان گفت؛ رشد اخیر بازار از لحاظ دلاری، با توجه به اصلاح بورس و افزایش نرخ دلار، پس گرفته شد. بازار سرمایه دوباره در کف ارزش دلاری خود قرار گرفته است. چنانچه بورس فردا هم منفی باشد، احتمال ثبت کف جدید در ارزش دلاری بازار نیز وجود دارد. ارقام فعلی ارزش دلاری بازار از سال ۹۸ تا کنون بی‌سابقه بوده است. برای سومین روز متوالی افت شاخص کل در بازار سهام ادامه‌دار بود و شاخص کل با کاهش امروز، کانال ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی را نیز از دست داد. آخرین باری که شاخص در ارقامی پایینتر از کانال ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی قرار داشت؛ به بیست و هشتم آذر ماه امسال بازمی‌گردد. اینک پس از دو ماه، نماگر اصلی بازار سهام مجدداً کانال ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی را از دست داده است. افت ۱٫۷۵ درصدی در معاملات امروز در حالی رقم خورد که شاخص هموزن نیز ۱٫۳۸ از ارتفاع خود را از دست داد؛ این شاخص نیز پنجمین روز متوالی منفی خود را تجربه می‌کند.

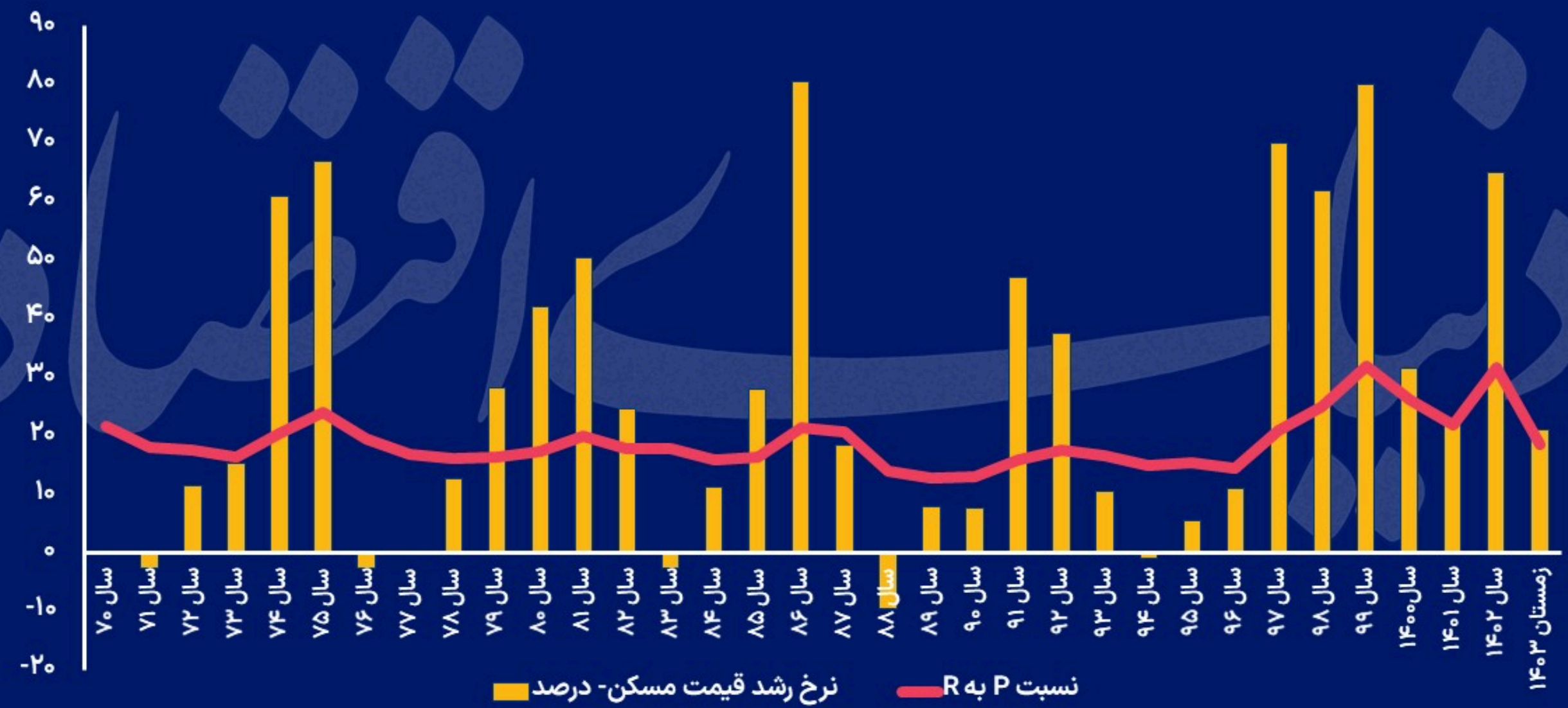
دماسنج داخلی بازار مسکن از سطح «به شدت قرمز» سال گذشته به حالت «آبی» تغییر رنگ داده است. نسبت P به R یا همان قیمت به اجاره براساس سنجش جدید شاخص مسکن «دنیای اقتصاد» در حال حاضر زیر خط «میانگین تاریخی» قرار گرفته است. در حال حاضر بر اساس تحقیقات میدانی «دنیای اقتصاد» نسبت P به R عدد ۱۸.۶ را نشان می‌دهد که از «میانگین تاریخی» که ۱۹ است، پایین‌تر آمده است؛ این دماسنج میزان «رشد بیشتر یا کمتر از حد متعارف قیمت مسکن» را نشان می‌دهد که سال ۱۴۰۲ به دلیل جهش دوباره قیمت مسکن به میزان ۶۵ درصد، نماگر آن به عدد ۳۱.۸ رسیده بود.

نسبت کنونی P به R یک معنای مشخص دارد و آن، «چرخش بازار مسکن از روند جهش به مسیر ثبات قیمت» است.

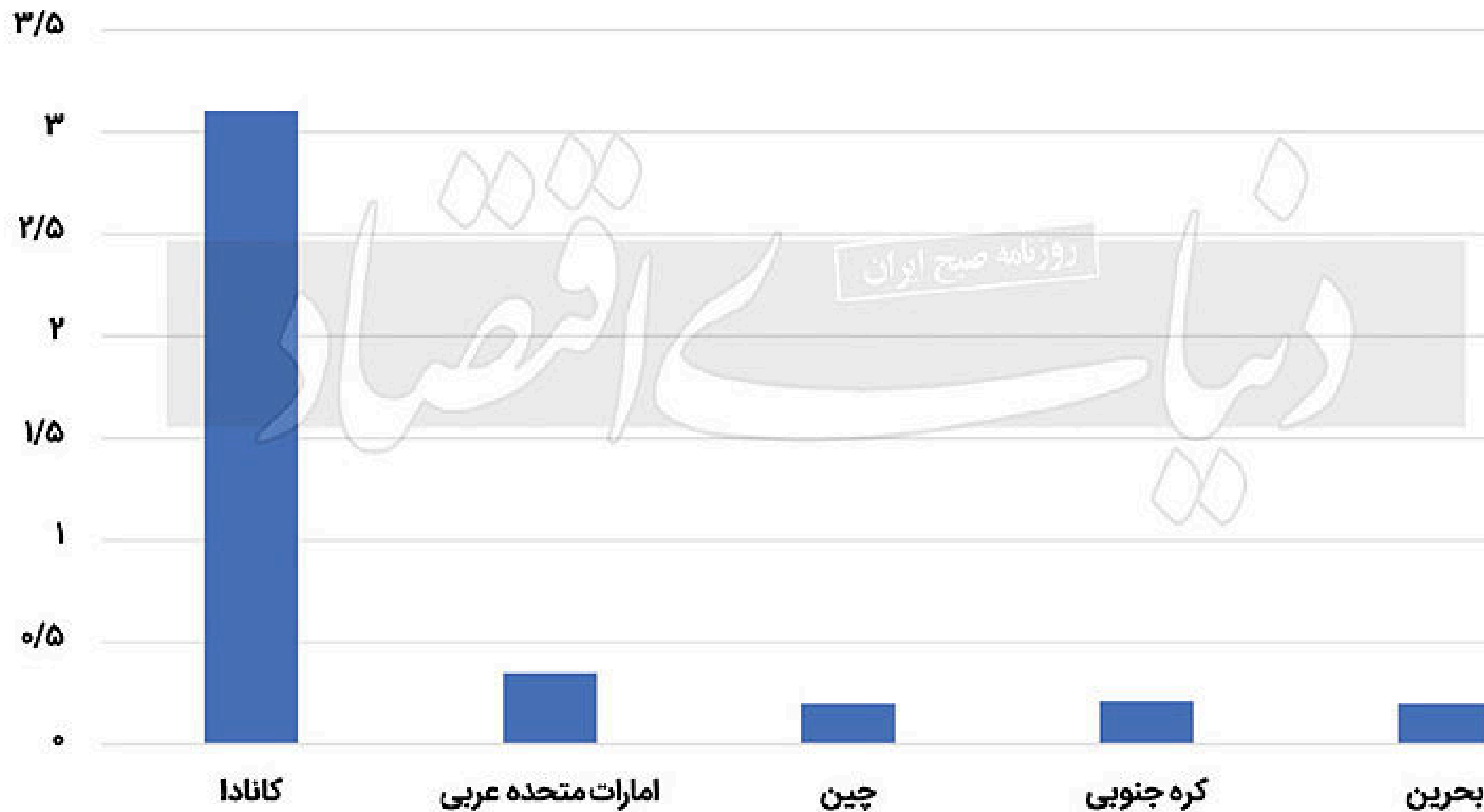
مشروح گزارش را در سایت روزنامه دنیای اقتصاد با عنوان تغییر رنگ دماسنج مسکن بخوانید.

نسبت P به R در بازار مسکن

(نسبت میانگین قیمت به اجاره بهای سالانه هر مترمربع آپارتمان در تهران)



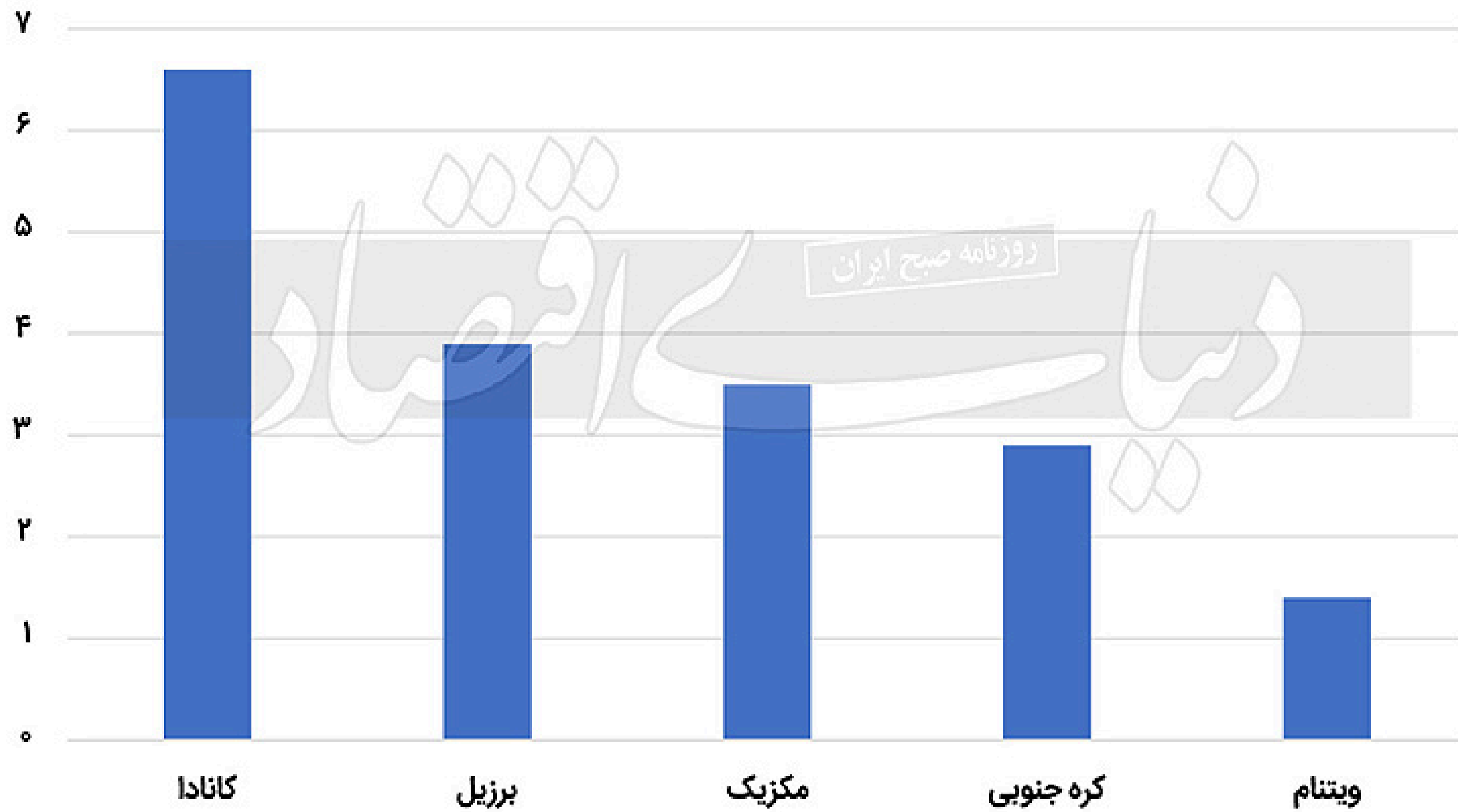
۵ صادرکننده برتر آلومینیوم به آمریکا در سال ۲۰۲۴ (میلیون تن)



کشورهای هدف تعرفه‌های ۲۵ درصدی دونالد ترامپ بر فولاد و آلومینیوم می‌گویند؛ در حال آماده‌سازی اجرای اقدامات متقابل برای جبران خسارات اقتصادی هستند. دویچه وله تاثیر آخرین اقدام رئیس‌جمهور آمریکا مبنی بر تعرفه‌گذاری ۲۵ درصدی بر فولاد و آلومینیوم را ارزیابی کرده است. دونالد ترامپ، تصمیم خود برای وضع تعرفه ۲۵ درصدی بر تمام واردات فولاد و آلومینیوم به آمریکا را آغازی برای ثروتمند کردن دوباره آمریکا توصیف کرده است. با این وجود بسیاری از اقتصاددانان با این ادعای ترامپ مبنی بر اینکه صادرکنندگان خارجی و نه آمریکایی‌های معمولی، بیشترین اثرات تعرفه‌ای را متحمل خواهند شد، موافق نیستند.

این گروه از تحلیلگران معتقدند اثر این تعرفه‌ها بیش از هر جای دیگر به مصرف‌کنندگان آمریکایی برمی‌گردد. ابیگیل هال بلانکو، دانشیار اقتصاد در دانشگاه تامپا فلوریدا، به دویچه وله گفت: «وضع تعرفه به‌منزله زیان بزرگ برای همه طرف‌های درگیر در آن است.» تعرفه‌های جدید برای تقویت تولیدکنندگان داخلی فولاد و آلومینیوم در نظر گرفته‌شده اما کارشناسان معتقدند صنایع خودروسازی و ساخت‌وساز در ایالات متحده به‌شدت به فلزات متکی هستند. این هزینه‌ها به مصرف‌کنندگان آمریکایی منتقل می‌شود و تورم را در زمانی‌که سیاستگذاران مشتاق کاهش آن هستند، دوباره شعله‌ور می‌کند. مشروح گزارش را در سایت روزنامه دنیای اقتصاد با عنوان بومرنگ جنگ تعرفه‌ها بخوانید.

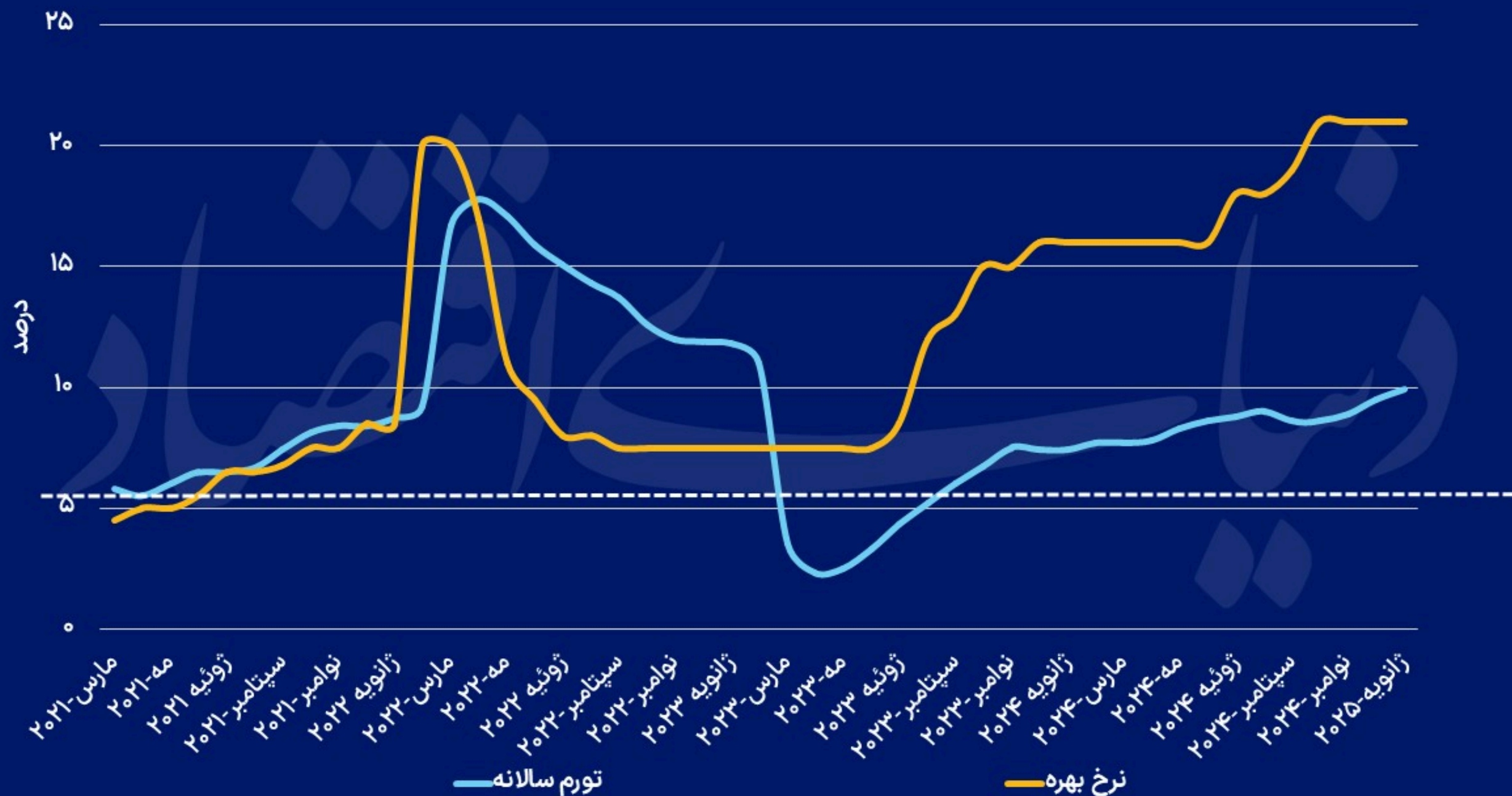
۵ صادرکننده برتر فولاد به آمریکا در سال ۲۰۲۴ (میلیون تن)



تورم نقطه به نقطه روسیه در نخستین ماه سال جاری با افزایش ۰.۴ واحد درصدی نسبت به ماه دسامبر به ۹.۹ درصد رسید. این رقم به معنای آن است که تورم روسیه در حال حاضر بیش از دوبرابر هدف تورمی بانک مرکزی این کشور یعنی ۴ درصد است. بانک مرکزی روسیه برای مقابله با روند افزایشی تورمی، برای پنجمین ماه متوالی نرخ بهره را در سطح ۲۱ درصد حفظ کرده است. اما دولت با بودجه نظامی سنگین و پرداخت پاداش‌های جنگی، فشارهای تورمی را افزایش داده است. علاوه بر این تحریم‌های غرب علیه روسیه موجب شده تا هزینه‌های واردات در این کشور افزایش یابد و اثرات کوتاه‌مدت افزایش نرخ بهره بر مهار تورم را خنثی کند.

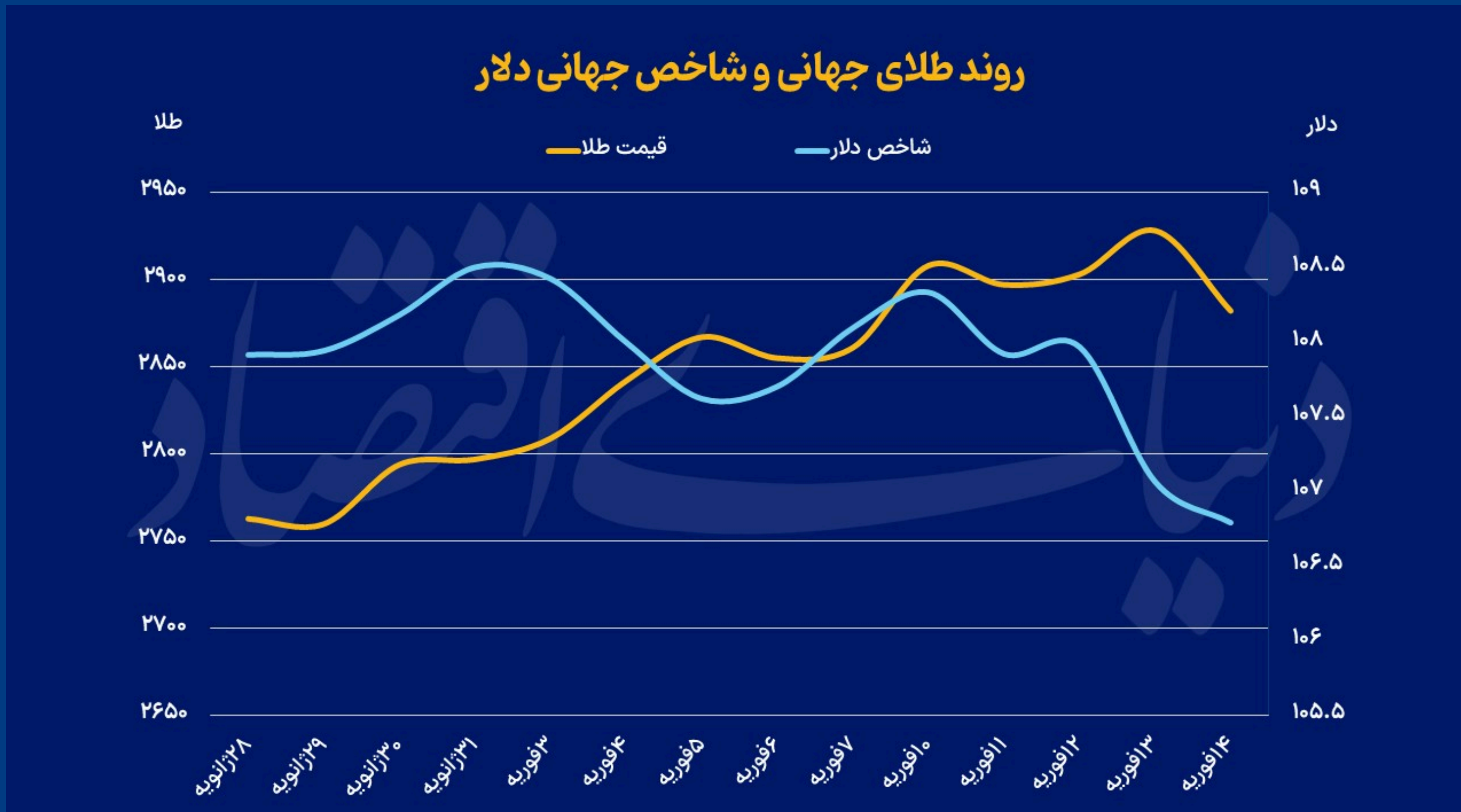
مشروح گزارش را در سایت روزنامه دنیای اقتصاد با عنوان دو راهی اقتصاد روسیه بخوانید.

مقایسه تورم سالانه و نرخ بهره در روسیه

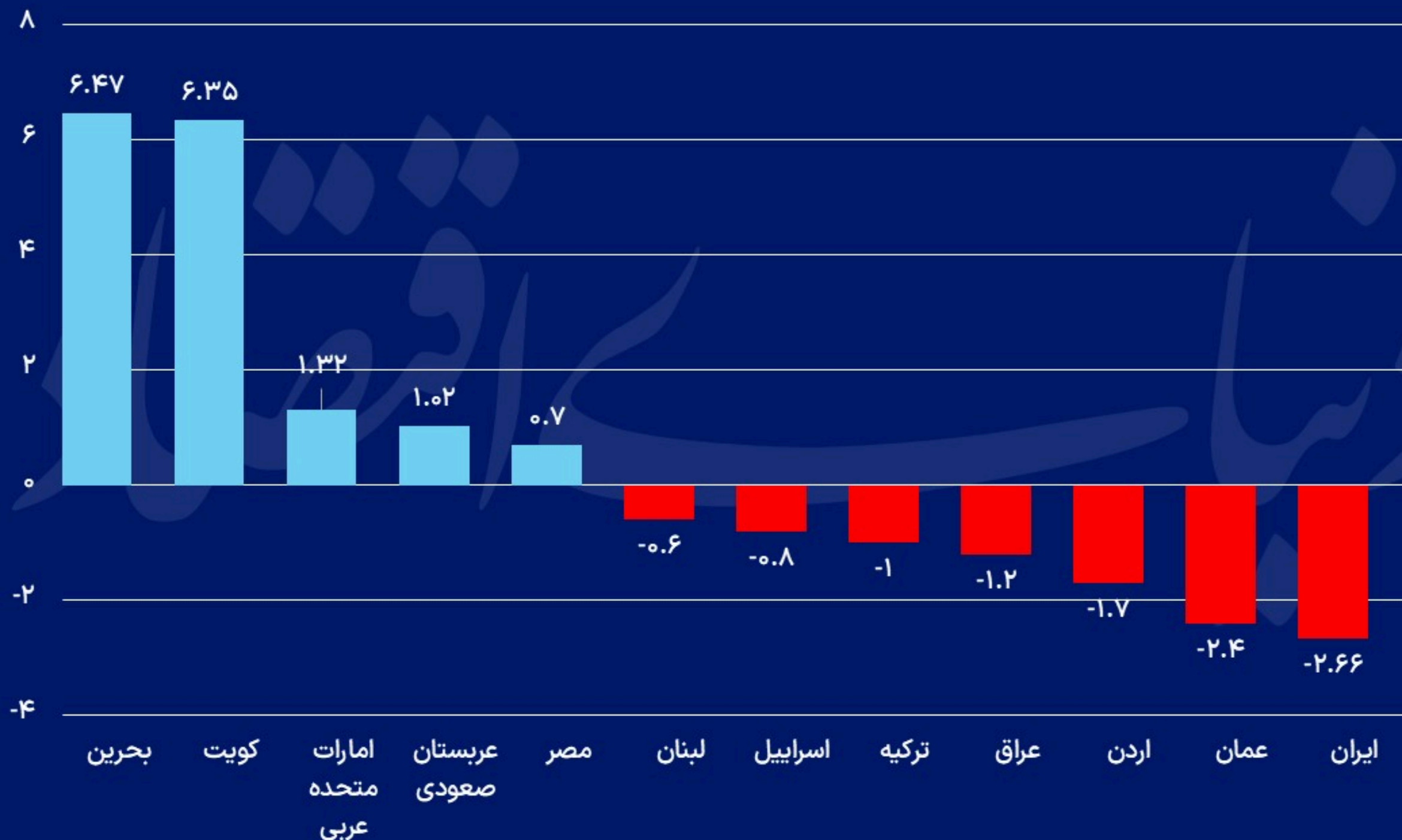


بازار طلا هفته گذشته تحت تاثیر داده‌های تورم، سخنرانی رئیس فدرال رزرو در کنگره ایالات متحده، تهدیدهای تعرفه‌ای متنوع ترامپ و تحولات ژئوپلیتیک قرار گرفت و نوسانات زیادی را تجربه کرد.

مشروح این گزارش را با عنوان فلز زرد در فاز اصلاح در روزنامه دنیای اقتصاد بخوانید.



بازده شاخص بورس کشورهای خاورمیانه



بورس تهران بار دیگر نشان داد که بیشترین حساسیت را نسبت به تحولات سیاسی و اقتصادی دارد. بیشتر بورس‌های منطقه به واسطه ریسک‌ها و نااطمینانی‌های اخیر خاورمیانه دچار ریزش شده‌اند، شاخص کل بورس تهران نیز از زمان تحلیف دونالد ترامپ تاکنون، کاهش ۲.۶۶ درصدی را تجربه کرده است. این ریزش، شدیدترین واکنش در میان سایر بازارهای مالی منطقه به شمار می‌آید. **مشروح گزارش را با عنوان برندگان و بازندگان بورس خاورمیانه در روزنامه دنیای اقتصاد بخوانید.**

فدرالیسم چیست؟

فدرالیسم شیوه‌ای از حکومت است که یک دولت عمومی (دولت مرکزی یا فدرال) را با دولت‌های منطقه‌ای (دولت‌های استانی، ایالتی، کانتونی، سرزمینی یا سایر واحدهای فرعی) در یک سیستم سیاسی واحد ترکیب می‌کند و قدرت‌ها را بین این دو تقسیم می‌کند.

نمونه‌هایی از یک فدراسیون یا ایالت فدرال: آرژانتین، استرالیا، اتریش، بلژیک، بوسنی و هرزگوین، برزیل، کانادا، اتیوپی، آلمان، هند، عراق، مالزی، مکزیک، میکرونزی، نیپال، نیجریه، پاکستان، روسیه، سومالی، سوئدان، سوئیس، امارات متحده عربی، ایالات متحده و ونزوئلا.

در زمان حکومت هخامنشیان، جدای از سرزمین ایران، نواحی مفتوحه با حفظ استقلال داخلی تابع حکومت مرکزی بودند؛ مثلاً لیکه یکی از شهرهای روم باستان بود که پس از فتح از سوی هخامنشیان، ضمن حفظ استقلال داخلی، در کنار حفظ فرهنگ بومی، عناصر پارسی را نیز پذیرا شد. کوروش در پی ایجاد تمرکز در قلمرو پادشاهی خویش نبود و به ملت‌های تحت حکومت خویش حداکثر آزادی را می‌داد.



شکل‌گیری فدرالیسم

کشورهای دارای ساختار فدرال، عموماً طی شکل‌گیری ابتدایی و بنیان‌گذاری (چون آلمان یا ایالات متحده آمریکا) یا طی شکل‌گیری مجدد، مثلاً پس از جنگ یا فروپاشی (چون عراق یا روسیه) به این صورت شکل گرفته‌اند. در حقیقت تا به حال هیچ کشور قدمتداری روش کشورداری خود را به ساختار سیستم فدرال برنگردانده است.

برخی کشورهای تازه تأسیس اما تاریخی آفریقا و خاورمیانه از جمله عراق، با وجود داشتن تجربه اتحاد هزار ساله، فدرالیسم را بیشتر به عنوان ترفندی برای تجزیه دیده‌اند. همان‌گونه که در عراق نیز چند سال پس از تصویب قانون فدرال که تلاشی برای جلوگیری از تجزیه این کشور بود، اقلیم کردستان هم‌پرسی برای استقلال برگزار کرد.



فدرالیسم

سه دهه بعد از تصویب اولین قانون تقسیمات کشوری، در سال ۱۳۱۶ دومین قانون، واحد تقسیمات کشوری را به‌جای «ایالت» به «استان» تغییر داد و استان‌های شش‌گانه‌ای شامل استان شمال غرب، استان شمال، استان غرب، استان جنوب، استان شمال شرق و استان مکران تشکیل شد. تعداد این استان‌ها البته دو ماه بعد به ۱۰ تا رسید و روند تغییرات استان‌ها و مرزهای آن تا کنون ادامه یافته است.



تاریخچه پیشنهاد نظام فدرالی در ایران

در دوران اشغال ایران از سوی متفقین در ۲۵ آذر ۱۳۲۴ کمیسیونی تشکیل شد که برنامه آن شامل نوعی از فدرالیسم قومی و خودمختاری مناطق در ایران و تمرکززدایی کامل بود. این موضوع واکنش‌های تندى در میان افکار عمومی داشت و مورد مخالفت و انتقاد شدید مصدق نیز قرار گرفت.

کمیسیون سه جانبه



رزم آرا در سال ۱۳۲۹ هنگام تشکیل کابینه قصد داشت که قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی را به شکل خاصی اجرا کرده و به استان‌ها اختیارات بیشتر شبه خودمختاری واگذار کند. دکتر مصدق با این طرح هم در صحبت‌های خصوصی و هم در مجلس به شدت مخالفت کرد. نظر مصدق این بود که دول بزرگ از اختیاراتی که به استان‌ها داده شود، سو استفاده می‌کنند و دولت ایران را در بن‌بست عظیمی قرار خواهند داد.



طرح رزم آرا

فدرالیسم خاتمی

سید محمد خاتمی در سال ۱۳۹۸ در دیدار با اعضای شورای شهر تهران مطرح کرد که بهترین شیوه کشورداری برای ایران حکومت فدرال است که این سخنان باعث اعتراضات شدیدی در اقلشاه فرهنگی و سیاسی جامعه شد. سید جواد طباطبایی در آن دوران سخنان خاتمی را خطرناک و در جهت تجزیه و فروپاشی ایران دانست.



حمله به فدرالیسم

تندترین موضع در برابر طرح ایده سازوکار فدرالی برای اداره کشور از سوی سیدجواد طباطبایی گرفته شد. زمانی که سیدمحمدخاتمی، رئیس‌جمهور اسبق، در سال ۱۳۹۸ در شورای شهر از اداره فدرالی کشور به عنوان مطلوب‌ترین شیوه حکومت مردمی یاد کرد، طباطبایی در چند یادداشت سریالی به تندى به این ایده تاخت و از خاتمی خواست که حرفش را پس بگیرد.

محمد رضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، اخیراً گفته بود که «استاندار، رئیس‌جمهور استان می‌شود. تصمیمات استان باید در پارلمان استانی اتخاذ شود». برخی سخنان او را به ایده نوعی فدرالیسم تعبیر کرده بودند. او پس از انتقادات در توییتی این برداشت‌ها را رد کرد.



محمد رضا عارف

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، در نشستی در وزارت کشور از آمادگی دولت برای اعطای اختیارات بیشتر به استانداران گفت و اعلام کرد: به استانداران اعلام کردیم تا نیازهای خود را شناسایی کنند و برای اهداف عملیاتی که می‌خواهند انجام دهند، موارد را مکتوب کنند. حاضریم در جلسه هیات دولت برای اهداف مشخص شده از سوی استانداران، هر اختیاری که بخواهند واگذار کنیم.



مسعود پزشکیان

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، اخیراً با تأکید بر اینکه باید از تمرکزگرایی پرهیز کرد، گفته است: باید اجازه دهیم با مدیریت برنامه، استان‌ها استقلال در تصمیم‌گیری داشته باشند و اختیارات را به صورت ذاتی به آنها تفویض کنیم. نمی‌شود از تهران نشست و برای همه موضوعات تصمیم گرفت. سه چهار برنامه اخیر که موفق نبوده به خاطر تمرکزگرایی است، همه باید از پایین‌ترین سطح نام بنویسند، یکی بگوید نه و یکی بگوید بله تا سال تمام شود. نظر سران سه قوه بر واگذاری اختیارات به استان‌ها و استقلال آنهاست.



محمدباقر قالیباف

صادق زیبا کلام: فدرالی کردن کشور، از نظر اقتصادی، منافع بسیاری خواهد داشت و هزینه‌های کشور را کاهش می‌دهد و موجب رشد سرمایه‌گذاری و تقویت مزیت‌های نسبی استان‌ها می‌شود. اما در عین حال دولت فدرال، باید با اقتدار و تدبیر حاضر شود در هر کاری دخالت نکند.



نظر موافق

موسی غنی‌ژاد: عمده گرفتاری‌های ما فکری است که اغلب قریب به اتفاق مواقع، از کم‌دانشی و جهل ناشی می‌شود. متأسفانه سیاستمداران ما دانش سیاسی بسیار نازل دارند و با دانش اقتصادی هم بیگانه‌اند. ایده‌هایی که امروزه تحت عنوان فدرالیسم مطرح می‌شود که استان‌ها باید اختیارات داشته باشند و استاندار هم مثل رئیس‌جمهور باید اختیارات منطقه‌ای داشته باشد، نشان‌دهنده سطح پایین دانش سیاسی و اقتصادی آنهاست.



نظر مخالف